

GENOEG!

of is er **'MEER'?**

*Het getuigenis van de Reformatie
en het "charismatisch denken".*

© 2012: mw. E. Nannen

Niets mag aan de inhoud gewijzigd of aangevuld worden.

Dit is een bewerking van een lezing in 2006: “Het getuigenis van de reformatie en het charismatisch denken.”

Meerdere exemplaren te bestellen door het verschuldigde bedrag over te maken op rekeningnummer 5312.38.156 t.n.v. K.G-Schipper-Velema onder vermelding van aantal en adres. Prijs: € 2,50 per exemplaar inclusief portokosten.

Op www.allesinHem.nl kunt u deze brochure gratis downloaden.

Hier zullen ook andere artikelen verschijnen.

Inhoudsopgave

- 1** Is Gods *geschreven* Woord genoegzaam (*sola scriptura*)? **8**
 - genoegzaam voor concrete situaties
 - genoegzaam voor evangelisatie
 - genoegzaam voor een herleving

- 2** Is “het evangelie Gods over Zijn Zoon” genoegzaam (*solus Christus*)? **14**

“Het evangelie van God over Zijn Zoon” en de Reformatie

- 3** Is *geloof* in de drie-enige God en Zijn geschreven Woord genoeg (*sola fide*)? **17**

- 4** Is Gods *genade* in Jezus Christus genoeg (*sola gratia*)? **19**

Inleiding

De laatste tijd hoort en leest men over een ‘vurig verlangen’ van sommige christenen, over een verlangen naar ‘meer’, in het bijzonder naar ‘meer van de Geest’, naar een ‘ervaring’ van God of een ‘Geestervaring’ met bepaalde Geestesgaven. Uitgaande van de huidige situatie, speciaal in Nederland, wordt beweerd dat de calvinistische verkondiging ‘te verstandelijk’ is en dat de ervaring en het gevoel daarbij te kort komen. De pinksterbeweging van begin twintigste eeuw is echter niet in Nederland ontstaan en ook niet als tegenbeweging ten opzichte van een ‘koude’, laat staan ‘dode’ calvinistische kerk, maar in de negentiende eeuw in Amerika uit de opwekkingsbeweging die **Heiligingsbeweging** wordt genoemd.

Een stroming binnen deze beweging was sterk georiënteerd op **John Wesley**, de vader van het Methodisme, en op diens **ervaringstheologie**: precies zoals bekering een speciale ervaring met specifieke kenmerken moet zijn, zo ook moet heiligmaking een speciale ervaring met specifieke kenmerken zijn. Zodoende gingen vele gelovigen zich naar zulke kenmerken van heiliging uitstrekken als ‘bewijs’ van die ‘heiligingservaring’.

Hadden ze deze nieuwe leer aan de Bijbel getoetst, dan hadden ze ingezien dat heiliging nooit een ervaring is - laat staan een eenmalige van ‘nu heb ik het’ - maar een proces vanaf de geboorte uit God (wedergeboorte) tot de laatste ademtocht. Bovendien leert het Nieuwe Testament nergens, dat we naar geestelijke ‘ervaringen’, laat staan naar een ‘ervaring’ van heiliging moeten verlangen en streven. Wesley meende in zijn bekende Traktaat **A Plain Account of Christian Perfection** (1766) ook, dat heiliging ‘volkómen heiliging’, ‘volmaakte liefde’ en ‘christelijke volmaaktheid’ betekent. De ‘ervaring’ van heiliging moest dienovereenkomstig *‘ervaring van volmaaktheid’* zijn. Duizenden methodisten en anderen beweerden dat ze deze ‘ervaring’ ontvangen hadden. De

methodistische stroming binnen de *Heiligingsbeweging* leerde op grond daarvan 'drie ervaringen' of 'zegeningen' van de Heilige Geest: 1. bekering, 2. heiliging in de zin van volmaaktheid. Het hart moet dan eerst 'leeg' worden van de oude mens en rein, voordat het de 'derde ervaring of zegening' van de Geest kan ontvangen: 3. Geestesdoop als doop dóór de Geest. Een van de heiligingspredikers, de methodist Charles Parham, stichtte in 1900 een Bijbelschool.

De studenten meenden in de Bijbel te vinden dat *tongentaal het bewijs van die Geestesdoop is* – iets, dat de *Heiligingsbeweging* tot die tijd niet had geleerd. Vanaf 1901 werd dit de pinksterleer van de pinksterbeweging die dan in 1906 in een zwarte methodistenkerk in Los Angeles ontstond en zich van daaruit over de hele wereld verspreidde - in Europa door de Methodisten predikant Barratt uit Oslo, Noorwegen. Dat gebeurde telkens vooral daar, waar al een opleving bestond! De meeste vroege leiders van de pinksterbeweging – aanvankelijk tongenbeweging genoemd - waren óf van huis uit methodisten óf werden methodisten, nadat ze bovengenoemd geschrift van John Wesley hadden gelezen.

Velen keerden zich later van de leer van de aparte 'drie ervaringen' of 'zegeningen van de Geest' af - omdat de leer van 'volmaaktheid' te veel bekritiseerd werd. Men maakte er twee 'zegeningen (blessings) van de Geest' van: 1. bekering en 2. Geestesdoop - maar anders dan in Bijbelse zin (1 Kor. 12:13) en nog altijd losgekoppeld van bekering en wedergeboorte. Uit de pinksterbeweging ontstonden de charismatische beweging, de zogenaamde 'derde golf van de Heilige Geest' (tekenen en wonderen beweging, zgn. 'power evangelisation', en profetenbeweging) en de 'vierde golf van de Heilige Geest'. Deze laatste omvat 'de strategisch-geestelijke oorlogvoering' tegen satan en demonen om de wereldwijde opwekking die verwacht wordt en zodoende de wederkomst van de Here Jezus 'voor te bereiden'. 'Bevrijdingspastoraat' op het individuele vlak is onderdeel van deze 'oorlogsvoering'. Ze zijn alle vier uit één en dezelfde geest - sommige

leringen kunnen van elkaar verschillen. De Schrift spreekt nergens over 'zegeningen van de Heilige Geest'. God **hééft** zijn kinderen **gezegend met iedere geestelijke zegen**, en wel **uitsluitend in Jezus Christus** (Ef. 1:3). Bovendien kan een 'ervaring van volmaaktheid' in dit leven nooit van God komen, dus ook niet van de Heilige Geest. Ook gaat de leer van destijds, dat het hart eerst 'leeg' (gemaakt) moet zijn alvorens de 'Geestesdoop' te kunnen ontvangen, volkomen tegen de Bijbel in. Vanaf de wedergeboorte woont en blijft Jezus Christus door de Heilige Geest in een kind van God, al heeft het tot zijn dood ook de oude mens (het vlees) nog in zich. De Schrift leert immers duidelijk deze twee naturen in de gelovige. Iedere andere leer is misleiding van jezelf én van anderen (1 Joh. 1:8).

'Leeg worden' van jezelf is een typische uitdrukking uit het Hindoeïsme, maar in de Bijbel onbekend. Vanzelfsprekend honoreerde God niet een valse leer over heiligmaking met een zogenaamde 'derde ervaring van de Geest' (een 'Geestesdoop'), al helemaal niet met tongentaal als bewijs. Er bestaat niet eens een 'ervaring' van de 'Geestesdoop', laat staan één door de Heilige Geest. **Het is alleen Jezus Christus als Hoofd van zijn geestelijke Lichaam, die ieder kind van God direct bij de wedergeboorte in de Geest tot zijn Lichaam gedoopt hééft** (Joh. 1:33-34; 1 Kor. 12:13). Dit objectieve heilshistorische feit is nooit een subjectieve ervaring. Is niet het willen zoeken van een dergelijke spirituele ervaring, waar God **geloof in de Schrift** verlangt, een zonde van ongelof en ongehoorzaamheid?

Onder invloed van deze bewegingen menen de laatste tijd steeds meer christenen in diverse kerken 'de Geestesdoop' (in 'charismatische' zin) met specifieke Geestesgaven, die verwaarloosd zouden zijn, te hebben 'herontdekt' en te moeten benadrukken.

Anderen zijn bezorgd en waarschuwen. Zij argumenteren echter vaak met algemeenheden, met kerkvaders en belijdenisgeschriften, met 'ik heb geen behoefte aan tongentaal' of zelfs met subjectieve gevoelens van antipathie. Maar raakt dat de kern, de historisch-geestelijke *wortel*

van de pinkster- en charismatische bewegingen? Daaruit immers ontstonden de vruchten van bijzondere leringen, bijzondere praktijken, bijzondere ervaringen en een “charismatisch denken” (Matt. 7:15-20)?

Veel gelovigen zoeken naar en wachten op concrete antwoorden uit Gods Woord zelf. Eigenlijk zijn de Bijbelse antwoorden op al die overbekende leringen, praktijken en ervaringen al meer dan honderd jaar gegeven, vooral in het Engels en Duits. Voorstanders van charismatische integratie denken iets nieuws te hebben ontdekt nu iets ‘meer’ te hebben en dat ‘meerdere’ in bijv. de gereformeerde gezindte te moeten introduceren. Maar er is niets nieuws onder de zon. Het wordt hoog tijd om onszelf en elkaar in het licht van de Reformatie vier cruciale vragen te stellen.

1. Is Gods *geschreven Woord* genoegzaam (*sola scriptura*)?

Is Gods geschreven Woord genoegzaam voor concrete situaties?

Is Gods geschreven Woord genoegzaam voor evangelisatie?

Is Gods geschreven Woord genoegzaam voor een herleving (opwekking)?

2. Is “het evangelie Gods over Zijn Zoon” genoegzaam (*solus Christus*)?

‘Het evangelie van God over Zijn Zoon’ en de Reformatie

3. Is *geloof* in de drie-enige God en Zijn geschreven Woord genoeg (*sola fide*)?

4. Is Gods *genade* in Jezus Christus genoeg (*sola gratia*)?

Of is er meer...?

Draait eigenlijk niet alles om deze bovenstaande vier kernvragen?

1 Is Gods *geschreven* Woord genoegzaam?

Is het waar, dat “**God eertijds en op vele wijzen tot de vaderen in de profeten gesproken heeft,**” echter “**in het laatst dezer dagen** (d.i. in de periode, die afgesloten werd door de Openbaring aan de apostel Johannes) tot ons sprak **in de Zoon**” (Heb. 1:1-2, verleden tijd¹), zoals opgetekend in de Schrift? Of was en is Gods spreken door zijn Zoon in de door de Geest geïnspireerde Bijbel incompleet en moeten wij gaan geloven dat God *nu* in onze tijd, *spreekt* (tegenwoordige tijd) door de Heilige Geest door middel van eigentijdse profeten, visioenen, indrukken, beelden en dromen?

De letterlijk alles beslissende vraag is: Is Gods Openbaring aan Jezus Christus voor Johannes, de laatst levende *apostel* en oog- en oorgetuige, het laatste goddelijk geïnspireerde, unieke Woord? Zegt **Christus, die de Laatste en Zelf “het Woord Gods” is** (Openb. 1:17; 19:13) daarom dat aan dit, zijn laatste Woord, niets mag worden toegevoegd (Openb. 22:18)? Of is er toch nog ‘meer’?

Anders gezegd: Heeft Christus, die aan het kruis van Golgotha zijn *priesterlijk* ambt ten aanzien van de zonde aan het kruis heeft volbracht (Joh. 19:30), niet ook Zijn *profetisch* ambt met het laatste boek van de Bijbel vervuld? (Deut. 18:15-19; Joh. 5:46; Hand. 3:22-24; 7:37). Wij belijden (in tegenstelling tot de rooms-katholieke kerk) daarom enerzijds, dat er geen offers voor de zonde en dus geen priesters meer nodig en mogelijk zijn. Wij belijden anderzijds (in tegenstelling tot alle soorten van ‘charismatische’ bewegingen) dat er

1 In het Grieks in de *aorist*, als een *afgesloten* handeling

na het boek Openbaring geen nieuwe openbaringen van Jezus Christus nodig en mogelijk zijn, dus ook niet van de Heilige Geest. **De Geest spreekt** immers “**niet uit Zichzelf**”, maar neemt uit Jezus Christus wat Hij van Hem gehoord heeft (Joh. 16:13-15). Hij helpt ons de Schrift verstaan en toe te passen. Het blijft dus: ‘**tota scriptura**’, geheel de Schrift, en ‘**sola scriptura**’, niets anders dan de Schrift!

De consequentie van het Bijbel-PLUS principe (de canon is ‘niet afgesloten’, dus ‘niet genoegzaam’) is, dat men geen principiële argument en geen recht heeft om adventisten en Jehova’s getuigen - die uit het Adventisme voort zijn gekomen - , om mormonen en de diverse apostolische richtingen, evenals pinkster- en aanverwante bewegingen daarop aan te spreken. In onze tijd speelt ondertussen zelfs de grote vraag: Is Jezus Christus de laatste Profeet, de climax van Gods openbaring? Of is de islam het laatste woord van ‘God’ en Mohammed de laatste profeet, zoals hij zichzelf noemde?

Moet het fundament van het Reformatorisch Protestantisme “*alleen Gods (geschreven) Woord*” worden gehandhaafd? Of was deze belijdenis, die scheiding tussen de Reformatie en Rome met zijn Bijbel-PLUS-dogma’s veroorzaakte, een dwaling? Zo niet, dan kan er geen voortgaande openbaring van God zijn door middel van bijvoorbeeld de geest die zich ‘Maria’ noemt. Daarvan heeft Rome tot nu toe meer dan negenhonderd uitspraken ‘goedgekeurd’ en geïntegreerd.

Fungeert de feitelijke Bijbel-PLUS-instelling wellicht als een belangrijke brugfunctie tussen ‘charismatisch’- georiënteerde protestanten en Rome? Hoe komt het toch dat in charismatische kringen de interesse voor de rooms-katholieke Maria en de rooms-katholieke offerdienst (eucharistie) zo is toegenomen? Klopt het werkelijk dat de ‘charismatische’ beweging de ‘eigenlijke, ware’ reformatie is omdat zij Reformatie en Rome verenigt

in plaats van scheiding aanbrengt? Dat is een geluid dat men al tientallen jaren geleden van charismatisch-protestantse kant kon horen.

Is Gods geschreven Woord genoegzaam voor concrete situaties? Nog een andere vraag beweegt ons. Is het geschreven Woord van God niet alleen zijn compleet, maar ook zijn *direct* en *actueel* spreken tot ons? Of is de Bijbel (slechts) Gods indirect spreken en een Woord voor de mensen van toen? Moet het Woord dan niet aangevuld worden met het 'directe', 'actuele', 'concrete' spreken van de Heilige Geest via eigentijdse profetieën, visioenen, dromen, indrukken, beelden en zelfs door buitenbijbelse tongenboodschappen? Zoiets wordt in het bevrijdingspastoraat en in 'prayer ministry' voor concrete situaties en concrete personen vaak gedaan. Dan zou de apostel Paulus de oudsten van de gemeente te Efeze (en ons) op een dwaalspoor hebben gebracht toen hij zei, dat hij "*niets nagelaten had* van wat nuttig was te verkondigen en te leren", zijnde "**al de raad Gods**" (Hand. 20:20,26-27). Bovendien schreef hij vanuit de gevangenis in zijn brief aan de Efeziërs die juist over de Gemeente van Christus gaat, niets over dromen en visioenen, niets over een te zoeken 'Geestesdoop' of gave van tongentaal als noodzakelijk voor de groei en bloei van de gemeente (Ef. 4:11-16). Is en blijft het vers **2 Tim. 3:16**, dat Paulus vlak voor zijn dood schreef, de volle waarheid, ook voor concrete situaties en concrete personen? Of heeft hij ons daarmee het 'Volle Evangelie' onthouden? En waarom 'beperkte' Paulus de bron van wederzijdse bemoediging en vermaning in de concrete situatie tot Gods Woord (Kol. 3:16; zie ook Ps. 119:105)?

Tegenwoordig denken en beweren veel christenen dat de Heilige Geest een tweede, een extra bron van openbaring is, zelfs 'meer' dan de Heilige Schrift. De Geest zou zelfstandig, boven Gods Woord uit, via eigentijdse profetie, dromen en visioenen 'meer' te bieden hebben dan

de Bijbel. Sommigen menen een christen te moeten vermanen dat hij de Heilige Geest 'niet mag opsluiten in de Heilige Schrift'. Dan zou je Gods geschreven Woord 'tot een papieren paus maken', die geen tegenspraak duldt. Maar maken zij zelf de Geest niet tot hun 'spirituele paus'?

De cruciale vraag, die bepalend is voor het hele leven en werk van een christen, is dus:

- Werkt de Heilige Geest *door middel van Gods Woord*, dat Hij inspireerde?
- Of openbaart de Geest nu allerlei zaken *buiten de Schrift om en boven de Schrift uit* door eigentijdse profetieën, dromen, visioenen, indrukken, beelden enz.?

Is Gods geschreven Woord genoegzaam voor evangelisatie?

Is Gods geschreven Woord het unieke, goddelijke en levende zaad? Is het, gepaard met de overtuigende werking van de Heilige Geest, genoegzaam voor Bijbelse bekering, wedergeboorte, heiliging en leiding? (Marc. 4:14; Luc. 8:11; Jak. 1:18; 2 Tim. 3:16-17; 1 Pet. 1:23; 2 Pet. 1:19). Of moet het zijn: *Woord-PLUS fysieke wonderen en tekenen*? Moet de Woordverkondiging noodzakelijkerwijze worden aangevuld met 'genezingsdiensten' of zelfs vooraf gegaan door tekenen en wonderen, 'opdat' ongelovigen zich gemakkelijker laten overtuigen en zich sneller bekeren door de 'genezingswonderen' die zij zien? Maar staat er geschreven dat Jezus Christus de verkondiging van Zijn apostelen door tekenen en wonderen had voorbereid? Of dat Hij de verkondiging van het Woord door de apostelen bevestigde door tekenen en wonderen, die op het Woord *volgden*? (Marc. 16:20) Is het wel geoorloofd om de Bijbelse volgorde naar eigen believen om te draaien? Bovendien schreef Paulus dat het *woord* van het *kruis* Gods kracht is. Hij wilde, uitgerekend in de gemeente

van Korinte, niets anders weten “dan Jezus Christus en die gekruisigd”- niets meer en niets minder. Het heeft immers **“God (!) behaagd door de dwaasheid van de prediking te redden, hen die geloven”** (1 Kor. 1:18, 23; 2:2) - niet door genezingsdiensten hen te redden, die zien.

C.H. Spurgeon, de prins der predikers (!) mocht - zonder georganiseerde ‘genezingsdiensten’ - vele duizenden tot zegen zijn, ‘alleen maar’ door verkondiging van Gods Woord. Een bemoedigend bewijs dat God nog altijd het oor uitverkoren heeft om hart en geweten te treffen, en niet het oog (Rom. 10:8,16-18)!

Kan het zijn dat er niet iets mis is met het zogenaamde gebrek aan een ‘dienst der genezing’ (in ‘charismatische’ zin), maar wel met ons gebrek aan onvoorwaardelijk vertrouwen in de volmacht en kracht van Gods Woord zelf? Betekenen misschien het openstaan voor en meedoen aan de ‘charismatische’ trend een (onbewuste) twijfel aan de unieke autoriteit, kracht en genoegzaamheid van de Bijbel? Hebben wij dat wel als zonde voor God beleden?

Meer nog, is er wel een groter ‘teken’ van Gods onverdiende genade dan dat de Goede Herder, Jezus Christus, zijn leven liet voor ons ongehoorzame, God vijandige mensen? En dat Hij zoekt naar hen, die God niet zoeken, om hen te redden, omdat zij zonder Hem verloren zijn en verloren gaan (Luc. 19:10)? Is het niet een oneindig groter wonder wanneer een mens vol eigenliefde, zelfrespect, zelfvertrouwen en hoogmoedige eigengerechtigheid zich door de Here Jezus laat vinden, dat hij zich voor Hem buigt en zijn hele leven aan Hem overgeeft om voortaan niet meer voor zichzelf te leven, maar voor Hem, die in zijn plaats gestorven en voor hem opgewekt is (2 Kor. 5:14-15)? Ieder kind van God is op zich toch een groot wonder! Bestaat niet het gevaar dat dit onvergelijkbaar grotere wonder van Gods genade onderbelicht wordt

en tijdelijke genezing van het vergankelijke lichaam overbelicht?

Is Gods geschreven Woord genoegzaam voor een herleving (opwekking)?

Hoe komt het dat iedere gezonde, door de Heilige Geest geïnspireerde, beweging steeds geleid heeft tot een beweging ‘*Terug tot het (geschreven) Woord*’? Gelovigen waren zelfs bereid daarvoor het martelaarschap te aanvaarden. Heeft niet de werking van Gods Geest in de gelovige juist geleid tot de overtuiging van de inspiratie, de autoriteit, de maatstaf en de genoegzaamheid van het geschreven Woord van God, de Bijbel?

Wat was het geheim dat “het Woord des Heren krachtig groeide en sterker werd” in de heidense stad Efeze (Hand. 19:18-20)? De mensen waren op Bijbelse wijze tot bekering gekomen. Dat houdt niet alleen in *omkeer tot Christus*, het Licht, maar tevens concrete schuldbelijdenis gepaard met een radicale *afkeer van* alles wat met het eigen zondige, egocentrische leven, met de duisternis en met de wereld te maken had (Hand. 26:17-20). Die radicale toewijding aan Christus, gepaard met een radicale afkeer van het hele verleden maakte dat de gelovigen zelf een “levende brief van Christus” werden. Zo werden anderen op het verkondigde Woord opmerkzaam gemaakt en “groeide het Woord”. Een Bijbels gezonde opwekking leidt niet tot een ‘tongebeweging’.

In deze tijd wordt de Heilige Geest feitelijk losgekoppeld van de Heilige Schrift en tot ‘extra openbaring’ naast en soms boven Gods Woord gemaakt. Zouden wij daarom niet duidelijker moeten formuleren dat de Heilige Geest *in en door* het geschreven Woord, dat Hijzelf inspireerde, werkt?

Welke geest staat achter het idee dat in feite Gods geschreven Woord niet voldoende is, dat wij ons in deze tijd naar ‘Geestesuitingen’ moeten

uitstrekken als ‘extra openbaringsbron’ alsof de Heilige Geest met ‘eigentijdse uitingen’ de climax van Gods Openbaring is en Jezus Christus dus in feite slechts een ‘anticlimax’ (Heb. 1:1-2)?

Overigens doet de naam ‘pinkster’-beweging al vermoeden dat de Heilige Geest en ‘geestesdoop’ al of niet gepaard met tongentaal in het centrum staan. Zo ook de naam ‘charismatische’ beweging, waarin de Heilige Geest en een selectie van bijzondere gaven centraal staan, waarvan dan ‘vernieuwing’ verwacht wordt. Wordt die alarmerende verschuiving niet ook duidelijk aan het pinkster-charismatische herkenningsteken: een duif (de Geest)? Komt de duif daarmee feitelijk niet in de plaats van het lege kruis als hét kenmerk van de voor onze zonden gekruisigde en voor onze rechtvaardiging opgestane Christus? In Bijbels christendom is en blijft echter Jezus Christus, de Here: begin, middelpunt en doel tot Gods eer!

2 Is “het Evangelie Gods aangaande Zijn Zoon” genoegzaam?

Is “het Evangelie Gods aangaande Zijn Zoon” (Rom. 1:4) wel ‘het Volle Evangelie’? Daar wordt al sinds het midden van de negentiende eeuw door talloze christenen aan getwijfeld: Gods evangelie zou volledigheidshalve moeten worden *aangevuld* met een ‘evangelie van de Heilige Geest’ met enkele specifieke Geestesgaven, met een ‘evangelie van de zegen van Pinksteren’. Of is dat eerder “**een ander evangelie**” dat noch qua uitdrukking noch qua inhoud in de Bijbel bekend is (2 Kor. 11:2-4)?

God is het immers die wil dat verkondiging en pastoraat geconcentreerd zijn op Zijn Zoon. God Zelf is om zo te zeggen ‘christocentrisch’, want “Het heeft God behaagd Zijn Zoon in” de apostel Paulus “te openbaren, **opdat**” hij “**Hem** (de Zoon - *niet*: de Heilige Geest) **onder de**

heideneu zou verkondigen" (Gal. 1:15-16).

Zodoende was ook het persoonlijke getuigenis van Paulus christocentrisch: "... niet meer ik, maar **Christus leeft in mij ... ik leef door het geloof in de Zoon van God die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven**" (Gal. 2:20). Dat betekent: Christus leeft in en door de Heilige Geest in mij. Maar niet: 'Christus-PLUS' daarnaast de Heilige Geest als een extra en zelfstandige bron van zegen en openbaring leeft in mij (Joh. 14:18,20). Paulus zei verder: "**Ik zal het niet wagen van iets anders te spreken dan van datgene, wat Christus door mij... door de kracht van de Geest heeft bewerkt**" (Rom. 15:18).

Paulus was "**afgezonderd om het evangelie van God over Zijn Zoon**" te verkondigen en had daartoe (!) "het apostelschap ontvangen" (Rom. 1:1-5). Zijn roeping getrouw getuigde hij: "Ik had niet besloten iets (anders) te weten onder u (Korintiërs!) dan **Jezus Christus en die gekruisigd**" (1 Kor. 2:2). Waarom niet Jezus Christus-PLUS 'de zegen van Pinksteren'? Paulus had de goddelijke kracht van "het woord van het kruis" in zijn zendingswerk leren kennen en was overtuigd dat alleen de prediking van "**de gekruisigde Christus de kracht Gods en de wijsheid Gods is**" (1 Kor. 1:18,23-25). Het evangelie 'in een notendop' is immers:

- * Christus voor mij (gestorven, opgestaan en wederkomend),
- * Christus in mij (door de Heilige Geest door de geboorte uit God) en
- * Christus door mij (in wandel, dienst en pastoraat)

Dat wil zeggen: 'alleen Jezus Christus', in overeenstemming met de wil van God en in de kracht van de Geest! Het is opvallend, dat de apostel zelfs in zijn pastoraat christocentrisch was: "... Christus in u, de hoop der heerlijkheid. Hem (!) verkondigen wij, wanneer wij ieder mens terechtwijzen en ieder mens onderrichten in alle wijsheid". Zijn motivatie voor die zware (pastorale) strijd en zijn doel waren: "**om ieder mens in Christus volwassen** (NBG: 'volmaakt') **te doen zijn**" (Kol. 1:27-29)!

Het was voor Zijn Hemelvaart de opdracht van Jezus Christus Zelf dat zijn apostelen getuigen van Hem moesten zijn, dus *niet* om getuigen van Jehova, niet van de Heilige Geest of van hun persoonlijke ervaringen te zijn (Hand. 1:8). Wie onbevooroordeeld het boek Handelingen der apostelen leest, komt tot de ontdekking dat het vanaf Pinksteren Jezus Christus is die in het middelpunt staat, niet de Heilige Geest en zijn gaven en evenmin lichamelijke genezing. Waren het niet juist die christocentrische grondhouding en dito verkondiging van Paulus en de andere apostelen dat “God dááaraan getuigenis gaf door tekenen en wonderen en velerlei krachten” (Heb. 2:3-4)? Was het niet om diezelfde reden dat Jezus Christus “meewerkte en het woord (van zijn apostelen) bevestigde door tekenen die daarop (op de verkondiging van Jezus Christus) volgden” (Marc. 16:20)?

Het is dan ook begrijpelijk, dat ook de Heilige Geest die de taak heeft om Jezus Christus te verheerlijken, meegetuigde met die christocentrische verkondiging (Hand. 5:30-32). Immers, ook de Heilige Geest is christocentrisch. De Geest wil niets anders weten dan God de Zoon, in overeenstemming met de wil en tot eer van God de Vader (Joh. 16:14).

“Het evangelie van God over Zijn Zoon” en de Reformatie

Was het niet juist deze geopenbaarde wil van de drie-enige God, namelijk dat niet de Heilige Geest (laat staan een mens, bijvoorbeeld Maria), maar God de Zoon centraal zou staan, dat de Reformatie formuleerde: ‘solus Christus’ (Jezus Christus alleen) evenals ‘totus Christus’ (de gehele Christus)? Heeft de Protestantse kerk dan ‘gefaald’ door zich te concentreren op God de Vader en God de Zoon onder leiding van de Heilige Geest? Wordt er wellicht een manco of zelfs schuld van de kerk aangepraat die er niet is?

Iets anders is dat veel Bijbelgetrouwe predikanten en voorgangers verzuimd hebben om hun gemeente(leden) door grondige Bijbelstudie

concrete antwoorden te geven op allerlei nieuwe leringen en praktijken in onze tijd. Maar, waar de Reformatie de Bijbel naar de mensen toe heeft gebracht, heeft natuurlijk ook ieder kind van God het recht én de plicht om alles, wat gezegd, geschreven en ervaren wordt, zelf aan Gods Woord te toetsen. Helaas is ook hier sprake van veel verzuim. Dat is ieders eigen verantwoordelijkheid, niet alleen die van 'de kerk'.

3 Is *geloof* in de drie-enige God en Zijn geschreven Woord genoeg?

Is Gods Woord ook vandaag van kracht dat “het zonder geloof onmogelijk is Hem (God) welgevallig te zijn” (Heb. 11:6)? Of is er ‘meer’, is het ook ‘mogelijk’ de drie-enige God te ‘ervaren’? Zo ja, moeten gelovigen dan naar een (emotionele, fysieke) Godservaring gaan streven? Maar waar vinden wij in het Nieuwe Testament een voorbeeld van en aanmoediging tot het zoeken naar een geloof-Plus-ervaring, een mystieke Godservaring, een Jezuservaring of een fysiek-emotionele Geestervaring?

Is God een Beloner voor wie HEM ernstig zoekt óf voor wie ‘een *ervaring* van Hem zoekt’? Gaat het in het Nieuwe Testament om God de Vader en God de Zoon Zelf óf om de mens en zijn subjectieve religieuze gevoel en spirituele ervaring?

Om een Bijbels antwoord op deze cruciale vraag te vinden, is het belangrijk om na te gaan met welk doel Paulus zijn apostelschap van God had ontvangen. Tot wel drie keer toe schrijft hij aan de gemeente te Rome dat hij geroepen is “**om geloofsgehoorzaamheid onder de heidenen te bewerken**” (Rom. 1:15; 15:18; 16:26). Het normale christenleven betekent volgens hem een ‘geloofsleven’ leiden: “**De rechtvaardige zal uit geloof leven**” (Rom. 1:17)! Een Bijbels christen zoekt zijn Hemelse Vader te behagen door geloofsgehoorzaamheid aan Zijn geschreven Woord en Zijn concrete wil. Als gevolg daarvan kan hij talloze ervaringen opdoen op

grond van de geboden en beloften van Gods Woord. Bijvoorbeeld ervaringen van Gods trouw, bewaring, leiding en verzorging, van Gods kracht om te volharden (Rom. 5:1-5; 15:4-5; Kol. 1:11), van Gods zegen én tuchtiging (opvoeding). Zulke ervaringen met Gods Woord leiden tot dankbare liefde jegens Hem, tot diepe innerlijke vrede en blijdschap. Deze vrucht van de Geest sluit wel de gevoelens van een gelovige in, maar gaat boven hen uit, omdat ze onafhankelijk van zijn innerlijke of uiterlijke toestand is (Gal. 5:22; Fil. 4: 4-7). Paulus verkondigde “**het woord van geloof**” (Rom 10:8), geloof dat zich manifesteert in dagelijkse gehoorzaamheid uit liefde en uit dankbaarheid voor Golgotha. Hij verkondigde nooit een geloof-PLUS-gevoel, nooit een soort geloofsgevoel. Was de apostel dan gevoelsarm of bang voor gevoelens?

Hij, die zoveel gezegende als ook onvoorstelbaar moeilijke ervaringen mocht opdoen, getuigt niettemin in 2 Kor. 4:13: “Nu wij **de Geest van geloof** hebben, gelijk geschreven staat: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken, geloven ook wij en daarom spreken ook wij...” en: “**Wij wandelen in geloof**, niet in aanschouwen” (2 Kor. 5:7). Nee, Paulus had geen gebrek aan ervaringen en gevoelens, maar hij zocht ze niet en koesterde ze niet (Fil. 3:12-14). Hij zocht Gods wil en Gods eer (2 Kor. 5:9).

Er zijn bepaalde heilsfeiten, die uitsluitend gelóófswaarheden kunnen worden en kunnen zijn op grond van Gods Woord. Ze kunnen nooit een subjectieve, directe mystieke ervaring worden. Denk aan: Gods rechtvaardiging en heiliging in Jezus Christus, Gods verzegeling en zalving met de Heilige Geest, Gods onderpand des Geestes, de inwoning van Christus door de Heilige Geest, Christus’ doop in de Heilige Geest tot één (geestelijk) Lichaam, het lichaam van een gelovige als tempel van de Heilige Geest of ook het Bijbelse gegeven dat wij “mee gekruisigd, mee gestorven, mee begraven en mede opgewekt zijn” (Rom. 6:4-8). Het zoeken naar een mystieke ‘ervaring’ van een dergelijke geloofswaarheid

is in feite rebellie tegen God die geloofsvertrouwen van Zijn kind verlangt. Het is tevens een open deur voor zelfbedrog en voor misleidende, bedrieglijke ervaringen door Gods vijand.

Wat is toch de oorzaak dat een hunkering naar een spiritueel gevoel of een subjectieve geestelijke ervaring zoveel gelovigen in zijn greep heeft gekregen? Welke invalspoortjes zijn daarvoor in eigen hart en denken?

4 *Gods genade in Jezus Christus genoeg?*

De pinksterbeweging is mede ontstaan door de misvatting dat men bepaalde dingen moest *doen* om tot een 'ervaring' van heiliging en van een 'geestesdoop' te komen zoals er vurig naar verlangen, er ernstig persoonlijk om bidden, soms er gezamenlijk voor bidden en 'wachten' in een 'bovenzaal' conform Hand. 1:13, verder vasten, bepaalde voorwaarden vervullen of stappen doen enz. Dat is ervaringen zoeken en willen opdoen op grond van eigen werken. Door pinkstermensen werd in 1974 zelfs een bijeenkomst van 10 dagen in Jeruzalem georganiseerd om voor een 'herhaling' van (het historische!) Pinksteren te bidden en daarop te wachten.

God is echter "**de God van alle genade**" en niet van alle vrome werken (1 Pet. 5:10). En heeft God niet bij wijze van spreken al Zijn genade gebundeld in Zijn Zoon, door wie "genade en waarheid is gekomen"? In Christus zelf is toch de volheid van Gods genade, de Heilige Geest inbegrepen. Het is daarom de taak van de Heilige Geest om door de Heilige Schrift ons te doen weten (*niet*: 'voelen'), wat ons allemaal door Gods genade **in Jezus Christus "geschonken is"** (1 Kor. 2:12).

Wij moeten groeien in de genade en kennis van onze Heiland en Here

(2 Pet. 3:18) door grondige Bijbelstudie (bv. van het begrip ‘genade’ in het NT) evenals een wandel door de Geest uit genade en in geloofsgehoorzaamheid. Dat is wel iets totaal anders dan religieuze inspanningen en vleeselijke werken voor ‘een nieuwe uitstorting van de Geest’ of voor een ‘persoonlijk Pinksteren’ of een ‘geestesdoopervaring’. Zal dat niet later ontmaskerd worden als “hooi, stro en stoppelen” (1 Kor. 3:11-15)? Maar dan is het te laat.

Er moet door iedere christen een bewuste keuze worden gemaakt. Het is òf – òf! Integratie van ieder zogenaamd PLUS is **“een *ander* evangelie” uit “een *andere* geest”, die tot “een *andere* Jezus” leidt** (2 Kor. 11:2-4). En *dat* is het, wat tot op de huidige dag en over de hele wereld scheiding tussen christenen maakt – *niet* het blijven in Zijn Woord alleen, in Christus alleen, uit geloof alleen! (Joh. 8:31,32; 15:3,5; Hand. 13:43; 14:22).

David bad: “O, God, U bent mijn God, ***U zoek ik, mijn ziel dorst naar U, mijn vlees smacht naar U*** in een droog en dorstig land, zonder water” (Ps. 63:2; ook 42:2-3). In dezelfde zin bad de profeet Jesaja: “***Van ganser harte verlang ik naar U*** in de nacht, ja, ***uit het diepst van mijn gemoed zoek ik U!***” (Jes. 26:9).

De Here Jezus nodigt uit: “Indien iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en drinke! (Joh. 7:37) en verzekert: “***Wie tot Mij komt, zal nimmermeer hongeren en wie in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten***”. De geestelijk gezonde dorst van David en Jesaja geeft ons te denken, evenals de verzekering van de Here Jezus in Joh. 6:35 om deze dorst zó volkomen te willen en te kunnen stillen, dat er geen ruimte meer is voor een andere, al of niet religieuze, dorst. Bijbelse dorst gaat uit naar geméén-schap met God de Vader en met Jezus Christus, de Redder en Heer, waartoe wij zijn geroepen (1 Kor. 1:9; 1 Joh. 1:1-3). Deze geestelijk gezonde dorst is het werk van de Heilige Geest die - in tegenstelling tot “een andere

geest" - nu juist géén honger en dorst naar Zichzelf bewerkt. Daarom moeten wij ons serieus afvragen: Wat is er aan de hand met ons verlangen naar 'méér' dat afwijkt van de Bijbelse dorst? Is een dergelijk verlangen in diepste wezen misschien vleselijk, egocentrisch (Jak. 4:3) in plaats van christocentrisch? Of is dat verlangen via contacten, literatuur of bijeenkomsten met of zonder handoplegging, of zelfs door "een andere geest" gewekt (2 Kor. 11:2-4)?

Hoe kunnen we belijden "**De Heer is mijn herder**", maar in ons denken en spreken in tegenstelling tot Ps. 23:1 er aan toevoegen: '*toch ontbreekt mij iets*', ik verlang naar méér, bv. naar een Geestesdoop, een Geestervaring of eigentijdse openbaringen? Dat is immers ondankbaarheid tegenover God en een belediging van de Here Jezus, in wie God ons allang met iedere geestelijke zegening gezegend hééft (Ef. 1:3).

Laten we deze zonden erkennen en ze eerlijk aan God belijden, evenals de zonde van het zoeken naar spirituele gevoelens en ervaring in plaats van een leven in geloofsgehoorzaamheid. Laten we Hem er om bidden, dat Hij ons reinigt van ieder onbijbels verlangen, dat Hij onze verlangens heiligt en ons helpt om een leven van gelóóf te leiden dat Hem eert (Rom. 1:17).

" ... dat u met de rechte kennis van Zijn wil vervuld mag worden, in alle wijsheid en geestelijk inzicht, om de Here waardig te wandelen, Hem in alles te behagen, in alle goed werk vrucht te dragen en op te wassen in de rechte kennis van Zijn wil" (Kol. 1:9-12; ook 2 Pet. 3:18).

Literatuur o.a.

Prof. dr. J.W. Maris

Geloof en ervaring. Van Wesley tot de pinksterbeweging.
Groen, Leiden, 1992

Fernand Legrand

Het teken van de talen, Medema, 1991.
Vert. van Le signe de parler en langues, 1990

John F. MacArthur

De charismatische verwarring, Novapres, Apeldoorn 1994.
Vert. van Charismatic Chaos, Zondervan Publishing House, 1992

Donald W. Dayton

Theological Roots of Pentecostalism.
Hendrickson Publ., Massachusetts, 1994/3

David W. Cloud

The Pentecostal-Charismatic Movements: The History and Error.
Way of Life Literature, Michigan, 2006

Robert Glenn Gromacki

The Modern Tongues Movement.
Baker Book House, Michigan, 1972

Els Nannen

Waarlijk vrij. Bevrijdingspastoraat in het licht.
VBK Media, 2010

'Het evangelie van God over zijn Zoon' is **'in Christus alles'** (Ef. 1:3). De apostel Paulus, vervuld van de Heilige Geest, is dan ook vervuld van één Persoon, de Here Jezus, en van één thema: "de onnaspeurlijke rijkdom van Christus" en "de overweldigende rijkdom van Gods genade" in Hem.

Net als in het paradijs komt echter Gods tegenstander, de verzoeker met de intrigerende vraag: 'Is er méér?' om dan een luisterend oor te verzekeren: *'Er is meer!'* Moge deze brochure gelovigen helpen om de stem van hun Goede Herder te onderscheiden van de stem van "een vreemde" en dan de consequenties daaruit te trekken.

*Op www.allesinHem.nl kunt u deze brochure gratis downloaden.
Hier zullen ook andere artikelen verschijnen.*